Իսթանպօլ իչին սէնէվի գըյմէթի 10 մէճիտ.
6 այըգ 5 »
3 այըգ 2 1/2 »

Թաշրալար իչին բօսթա ուճրէթի պիլէ օլարագ, Սէնէվի գըյ. 12 մէճիտ.
6 այըգ 6 »
3 այըգ 3 »

Եւրէն նիւսխէմիզ սաթըլըր իքի եւր բարալըգ գայիմէ յէ :

Մանզումէի Էֆքեար

۱۲۹٤ ՆԻՍԱՆ ۲۲ ՄԻՒՆԱՑԻՒ ԵՐՋԻՒԵԱՍ ۱۲۹٥ ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ

ՉԱՐՇԷՆՊԻՀ

1878 ԱՊՐԻԼ 26 | ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՄԱՅԻՍ 8 Նօ. 3739

Իլանաթըն պէհէր սաթըրը 1 ինճի աէֆա 3, ըքինճի տէֆա 2, ըւչինճիւ վէ սայիր 2ու. Ֆալար իչին 1 ղը. Իլանաթ սըրասընա գօնուլմաեան իլան սաթըրը 5 ղը :
Մէքթուպ վէ սայիրէ, Գալաթաաա Բէնգչէնպիհ բազարընտա վագը Նր. 41 Իպսի խանընտա Կարապետ Ֆանոսեան իսմինէ իրսալ խուլընըք տիր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԹԷԼԷԿՐԱՖԻՅԷ

ԱԺԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Լօնտրա, 6 մայիս

Մէճլիսի մէպուսանտա մարքի տը Հարթինկթըն միւշաքէրաթ ու մուխապէրաթըն նէ մէրքէզտէ պուլունտուղունու սիւալ իտիպ, Հինտ ասաքիրինին սէվգի հագգընտա տա իյզահաթ իսթէմիշ տիր : Մալիյէ նազըրը սըր Սթաֆօրթ Նօրթքըթ, մուխապէրաթ էյլան տէվամ իթմէքտէ իսէ տէ, Հինտ ասաքիրի հագգընտա մալիւմաթ վիրմէքսիզին պու արա միւնասիպէթ ալմաեաճաղընը, վէ իշ պու մէսէլէ, փէվգէլատէ գըէտիթօ թալէպի զէմանընտա թէտգիգ օլունաճաղը քէճիլտէն, հիւքիւմէթին էվվէլինտէն պու պապտէ մալիւմաթ վիրմէսէ լիւզում կէօրմէտիկինի սէօյլէմիշ տիր :

Միր չօգ ազա, Հինտ ասքէրինին սէվգինէ իթիրազէն նութգլար իրատ իյլէմիշլէր տիր : Պունուն իւզէրինէ նազըրը միւշարիլէյհ, իշպու Թէտպիրին գավանինի էսասիյէյէ մուվաֆըգ օլտուղունու պիլ իսպաթ, գավանինէ, մէսէլէնին սուրէթի աօսթանէ վէ մանզուրիէտէ հալլ ու թէսվիյէսինի արզու իթմէքտէ իսէ տէ, պու պապտէ իւմիտի պօշա չըգարըլմաճագինի, վէ պինաէն ալէյհ թէտապիրի իհթիյաթքեարանէ իթթիխազընա լիւզում կէօրիւնտիկինի իյզահաթ պէեան իյլէմիշ տիր :

Ռուսիա սէֆիրի գօնթ Շուվալօֆ պու մէճլիստէ հազըր իտի : Բազար կիւնիւ Ս. Բէթրսպուրկա վասըլ օլմագ իւզրէ հէման աղըրասան հարէքէթ իտէճէք տիր :

Բարիս, 6 մայիս

Տիւնքի կիւն սէքիզ ինթիխապ վուգու պուլմուշ : Ալթը ճիւմհուրիէթ թարաֆտարը իլէ իքի հալը հազըր թարաֆտարը մէպուս ինթիխապ օլունմուշլար :

Բարիս, 7 մայիս

Տիւն ախշամ Խարիճիյէ Նէզարէթինտէ վէրիլէն սուարէտէ, բրէնս տը Կալ իլէ Տանիմարգա բրէնսինին միւսիւ Կամպէթթա իլէ ուզուն պիր միւքեալէմէտէ պուլունտուգլարը հէր քէսին նազար ու տըգգաթընը ճալպ էյլէմիշ տըր :

Պէրլին, 7 մայիս

Ռուսիանըն աթաշէ միլիթէրի լըվա մէնէրալ տը Րէօթըրն պու կիւն հուգուրու իմբէրաթօրիէ չըգըպ, Ռուսիա իմբէրաթօրունուն խաթթը տէսթի իլէ եազըլմըշ օլտուղու պիր նամէյի թագտիմ իյլէմիշ տիր :

Վիէննա, 6 մայիս

Հիւքիւմէթին պու հաֆթա զարֆընտա Վիէննա վէ Բէշթա մէպուսան մէճլիսլէրինէ մէպուսան թարաֆլարընտան իթա օլունան 60 միլեօն ֆիօրինլիք գրէտիթօեը դաբաթմագ իչին պիր լայիհա թագտիմ իտէճէյի մէվսուգէն րիվաեէթ օլունուեօր : Հիւքիւմէթին իշպու թէշէպպիւսէ միւրաճաաթ էյլէմէսինէ, Թրանսիլվանիա վէ Տալմաչիա իլէ Գաթարօ սաղըլլարընտա թէտապիրի թէհաֆֆիւզիյէ իթթիխազը լիւզումի սէպէպիեէթ վիրմիշ տիր :

Լօնտրա, 7 մայիս

Գօնթ Շուվալօֆուն եօլճուլուղունտան չօգ իւմիտլէր օլունուեօր : Կէլէճէք հաֆթա զարֆընտա Ս. Բէթրսպուրկտա պիր թագըմ պէօյիւք մէսէլէլէր հալլ ու թէսվիյէ խուլընէճէք տիր :

Թայմս ազէթէսի, Ինկիլթէրրա աէվլէթի, Ռուսիանըն մէմալիքի շահանէտէ հէր տէվլէթտէն զիեատէ իճրայի նուֆուզ իթմէսի մատտէսի հագգընտա ասլա ուպլաշըմաեըպ, փագաթ, Ռուսիանըն, մուհարէպէտէ աթֆ իթտիյի մագսէտի եանի Խըրիսթիանլարըն իսլահը հալի մատտէսինի գապուլէ մէյյալ պուլունմագտա տըր :

ԱԺԱՆՍ ՊՕՐՏԷԱՆՕ

Վիէննա, 6 մայիս

Հալը հազըր ասլա թէպէտտիւլ իթմէտի · պիր թարաֆտան Ինկիլթէրրա իլէ Ռուսիա, վէ տիկէր թարաֆտան Ավուսթրիա վէ Մաճար տէվլէթի իլէ Ռուսիա պէյնինտէ տօղրուտան տօղրու միւզաքէրաթ տէվամ իյլէմէքտէ տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ ՎԷ ԽԱՐԻՃԻՅԷ

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էրզրում վիլաեէթի մէքթուպճուլուղու, Սիվրիսէ վիլաեէթի մէքթուպճուլուղունտան միւնֆասըլ Ահմէտ Գատրի էֆէնտիյէ թէվճիհ պույրուլմուշ տուր :

—

Տիւնքի կիւն զաթը հազրէթի Բատիշահի, Մասլագտա քեօյին գարըը ալլիյի թէշրիֆ իլէ, օրատա պաշ վէքիլ բաշա, սէրասքէր բաշա, Սաֆվէթ բաշա, գազի Օսման բաշա, վէ Մըխթար բաշա վէ ֆէրիգանըը քիրամտան Ֆուատ բաշա հազարաթը տախի հազըր պուլունարագ, ազշամա գատար օրատա գալմըշլար, վէ օրատա թաամ իտիպ, պատէհու Եըլտըզ սէրաեը հիւմաեունունա ավտէթ պուեուրմուշլար տըր :

Պու միւնասէպէթլէ թարաֆը հազրէթի Բատիշահիտէն միւշարիլէյհ Ֆուատ բաշա հազրէթլէրինէ պիր գըթա ալթուն սաաթ իհսան պույրուլմուշ տուր :

—Պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի իլէ խարիճիյէ նազըրը Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի տիւն մապէյնի հիւմաեունա ազիմէթլէ, պիր միւտտէթ հուզուրու շէհրիարիտէ պուլունմուշլար, վէ միւշարիլէյհիմանէ պիր լութֆու մախսուս օլմագ իւզրէ, թարաֆը էշրէֆի հազրէթի Բատիշահիտէն աղշամ թաամընա Եըլտըզ սէրաեը հիւմաեունունա տավէթ պույրուլմուշլար տըր : Իշ պու թաամտա, սէրասքէր բաշա հազրէթլէրիյլէ պազը իւմէրաեը ֆիխամ հազարաթը տախի պուլունմուշլար տըր :

—Զաթը հազրէթի Բատիշահի Եըլտըզ սէրայը ալիսինտէ պիր բասաթ թայիա պուեուրթմուշ օլտուգլարընտան, էվվէլքի կիւն կիւնէշ իլէ քիւրրէյի արզ արասընտան միրուր իտէճէկինի իլան իթտիկի միգ Ութարիտի սէյր պուեուրմուշլար, վէ պու միւնասէպէթլէ Մէարիֆ նազըրը Միւնիֆ էֆէնտի հազրէթլէրի, վէ սէր թապիպի հազրէթի Շէհրիարի Մավրօեէնի էֆէնտի իլէ Ռասատխանէ միւտիրի Գումպարի էֆէնտի, սէրաեը ալիյէ տավէթ օլունարագ, իլթիֆաթը Շահանէյէ մազհար օլմուշլար, վէ աղշամ թաամընը տախի օրատա իթմիշլէր տիր :

—Պէքքէր բաշա հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն հուզուրու Շահանէյէ չըգարագ, ֆէվգէլատէ իլթիֆաթա մազհար պույրուլտուգտան սօնրա, պէյրի իտարէսինէ թէվտի օլունան Ռումի գըշլասը ճիվարընտաքի պիրինճի գօլ օրտուեա ազիմէթ իյլէմիշլէր տիր :

—Տէրսանէյի ամիրէ պույրուղու պարօն Հիրշին վէքիլի Մ. Վէնէցիանի, հուզուրու Շահանէյէ չըգարագ, մազհարը իլթիֆաթ օլմուշ տուր : Մալիւմ տիւր քի, էսնայի մուհարէպէտէ Մ. Հիրշ, մէսարիֆի քէնտիսինէ այիտ օլմագ իւզրէ, Ֆիլիպէտէ պիր խասթախանէ թէշքիլ իթտիրիփ իտիպ, միւհաճիրլէրէ տախի բէք չօգ իեանէյի նագտիյէտէ պուլունմուշ տուր :

—Էվվէլքի բազար իրթէսի կիւնիւ Գալաթա պանքէրլէրի, տայիրէյի մալիէտէ թօպլանըպ, տէվլէթլու նազըր բաշա հազրէթլէրինին թահթը րիասէթինտէ պիր գօմիսիօն աքտ իտիրէք, գայմէնին վէֆաեէյի իթիպարը հագգընտա աայիտ ուզուն պիր միւզաքէրէ իճրա իթմիշլէր իսէ տէ, նէ գարար վէրիլտիկինի հէնուզ մալիւմաթը սահիհէ ալընամատըգ, փագաթ ճիւմ…

լէյի մէսմուաթտան օլտուղու վէճհ իլէ, պու մատտէ հագգընտա մաթլուպ մուվաֆըգ պիր գարար վէրիլմիշ տիր :

(Պասիրէթ)

—Հիւքիւմէթճէ րէսմէն խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Ռուսլար Պաթումա օն սէքիզ սաաթ մէսաֆէտէ վագը Լիվանա մէվգըինէ գատար կէլմիշլէր տիր : Եօլ օլմամասը վէ նագլիեաթըն զահէթ միւշքիւլ պուլունմասը նազարը տիգգաթտա պուլունմագլա պէրապէր, թախիրէ մագսէտի իչին, Ռուսլարըն պու տէրէճէ եագլաշմասը տախի շայեանը էհէմմիեէթ կէօրիւլիւեօր : (Լ. Հէրալտ)

—Սթաֆօրթ Հաուզ բեանէ ճէմիյէթինին Տէրսաանէ վէքիլի Մ. Պարինկթօն քէնտէթին հուզուրու Շահանէյէ չըգարըլընը եազմըշ իտի : Զաթը Շահանէ, կէրէք ճէմիյէթի մէզքիւրէնին վէ կէրէք ումում Ինկիլիզ միլլէթինին, մէճրուհինի Օսմանիէյէ հագգընտա կէօսթէրտիքլէրի մուավէնաթը ինսանիէյէ իպրազը իւթիքրանիէթ իլէ մահզուզիեէթի Շահանէլէրինին ճէմիյէթի մէզքիւրէ մաէթթինտէքի ճէրրահլարա տախի թէպլիղինի, վէ միւմաիլէյհիմին էսամիսինի միւպէյյէն պիր գըթա տէֆթէրին տախի թանզիմ վէ թագտիմինի, վէքիլի միւմաիլէյհէ հավալէ պուեուրմուշլար տըր :

—Վագըթ զաղլթասընըն րիվաեէթինէ կէօրէ, միւհաճիրինին խաշէլէրին մէտար օլմագ իւզրէ, չիմտիյէ գատար եիւզտէ սէքիզ հիսապըյլա րէսմի կէօմրիւկտէ իսթիֆա իտիլմէքտէ պուլունան էճնէպի էմթաասը րուսումաթը, եիւզտէ օնա իպլաղ իտիլմէսի, պաշ վէքիլ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան թասավվուր օլունմուշ, վէ պունուն իչին էճնէպիլէր նէ գօնուշուլտուգտա, մուվաֆագաթլարը իսթիհսալ իտիլմէք իւզրէ պուլունմուշ տուր :

Պունտան մաատա, էսնէ խաշէյի միւհաճիրինէ մէտար օլմագ իւզրէ, էվրագը սահիհէնին պէտէլլաթընա պիր միլի տահա զամմ օլունմասը տախի գարարլաշտըրըլմագտա, վէ պու մագալէ վարիտաթը սայիրէսինին տախի թահարրիսինտէն զաֆէլէթ իտիլմէքտէ իմիշ :

—Պիր գաչ կիւնտէն պէրու Տէրսաանէյի ամիրէ պուլունան Իգտիտար ինկիլթէրրա ֆիլօսու գօմանտանը ամիրալ Հօրնպի, էվվէլքի կիւն մայեէթինտէ պուլունան իւմէրայի սայիրէ իլէ Սալամիս նամ վափօրա րաքիպէն, Իգտիտէ ավտէթ իթմիշլէր տիր :

—Ապրիլին եիւքիրմի տէօրտիւնճիւ բազար իրթէսի կիւնիւ իպթայի օլունան գավայիմ, 140,600 պուչուգ դրուշ տուր :

Իշպու գավայիմ գօմիսիօնու թէշքիլինտէն չըգան ճումաա իրթէսի կիւնինէ գատար օլան հասըլաթընըն մըգտարը, 4,689,516 դրուշա պալիղ օլմուշ տուր :

—Մէքթուպճի Ֆօրանսա պուլունան Իսբանիա սէֆիրի Մ. Գօնթ, էվվէլքի ագշամ Իսթանպօլա մուվասալէթ իթմիշ տիր :

—Ավուսթրիանըն, Պօսնա վէ Հէրսէքէ ասքէր իգամէսի իչին սուրէթը գաթիյէտէ գարար վիրմիշ օլտուղունու, Տէյլի Թէլէկրաֆ ղազէթասը Պէրլինտէն ալտըղը պիր թէլէկրաֆլա պէեան իյլէմիշ տիր :

—Անեօլու Պէրզօսու լիմանընտան գալխըբ, վէ սայիր հուպուպաթըն իխրաճը Ռուսիալըլար թարաֆընտան թահթը մէմնուիեէթէ ալընտըղընը միւպէյյէն Ինկիլթէրրա խարիճիյէ նէզարէթի, Պ րզօս գօնսօլօսունտան պիր թէլէկրաֆ ալմըշ իմիշ տիր : Թէլէկրաֆը մէզքիւր ալ, Պուլղարիստան Ռուսիա հիւքիւմէթը մուվագգաթաընըն, պահրէն Պուլղարիստանա վիրուտ իտէճէք հէր նէվի էշեաեան եիւզտէ 8 րէսմը կէօմրիւք ախզ օլունմասընա էմր վիրմիշ օլտուղու պէեան օլունմուշ տուր :

—Վայնէր Աօլէնտօրֆ ղազէթասընըն Սէն-Բէթրսպուրկ մուխապիրի թարաֆընտան ղազէթայի մէզքիւրէ եազըլըրըլընա կէօրէ, չէհրը մէզքիւրտէ սուլհ արզու օլունմագտա օլուպ, Պուլղարիստանա իլէ րուտէ կէօթէրիլէճէք հուտուտա վէ Պէսարապեանըն իատէսի կիպի իքինճի տէրէճէտէ օլան մէսէլէլէրէ էհէմմիեէթ վիրիլմէքտէ պուլունմուշ տուր : Ռուսիանըն պու պապտէ օլան մէթանէթի օլ տէրէճէ Թագլիտ օլունմուշ տուր քի Ռուսիանըն սինօրու Քիլիա պօղազընտան բէք ուզագ տա գալմագտա տըր : Հաթթա էկէր Ինկիլթէրրա, Թագմինաթը հարպիեէնին թէէտիեէսինէ քէֆալէթ իտէճէք օլուր իսէ, Էրմէնիսթանըն ճէնուպ գըթասը զապթօլունտա տա թախլաթ իճրասընա Ռուսիա րազը օլաճագ իմիշ : Հալ պու քի Ինկիլթէրրանըն հէր հալտէ մուհարէպէ արզուլէտիյի կիւն պէ կիւն աշիքեար կէօրիւլմէքտէ տիր :

—Իգտիտէն ալտըղըմըզ պիր մէքթուպտա օգունտուղունա նէզարէն, Իգտիտ քէօրֆէզինտէ պուլունան Ինկիլիզ սէֆայինի գապիթանը էվլատլարընտան 13-14 խաչընտա իւչ չօճուգ, Իգտիտէն պիր չէրէքէ մէսաֆէտէ վագը Ալեան էֆէնտի չիֆթլիկինէ կէզմէքէ կիթմէքտէլէր իքէն, եօնայի րախտէ մէճհուլ իւչ աէֆալ տատար սիրի պունլարըն արգասընա տիւշիւպ պիրիսինի եագալամըշ իսէ տէ, տիկէրլէրի ֆիրար իտիպ Իգտիտէ կէլմիշլէր տիր : Իշպու խապէր տօնանմաեա աքս իթտիքտէ, աճիլէ Ինկիլիզ ասքէրլէրի միւսէլլահ օլտուգլարը հալտէ, վէ Իգտիտէ պուլունան գապթիէլէր տէօրթ թարաֆա եախըլարագ, չօճուղու գաչըրանը պուլմաեա չալըշըրլար իսէ տէ, պու կիւնէ գատար նէ չօճուղու վէ նէ տէ գաչըրանը թութամամըշլար տըր :

Քէզա մէզքիւր մէքթուպտա օգունտուղունա կէօրէ, սապըգ Իգտիտ իթալիա գօնսօլօսու օլուպ, չիմտի մէմլէքէթ հէքիմի պուլունան տօգթօր Ցիրրիս խասթա պագմագ իչին Ալտը-բազարընա ճէլպ օլունուպ, պիր գաչ կիւն օրատա գալտըգտան սօնրա Իգտիտէ ավտէթ իթմէքտէ իքէն, գարըշըընտա իւչ նէֆէր Չէրքէզ չըգարագ, իւզէրինտէ պուլունան օն լիրալըգ գայմէսինի վէ գաբօթունու ալըպ կիթմիշլէր տիր : Միւմայիլէյհ Իգտիտէ եագլաշտըղընտա գարշըսընա պիր գաչ Չէրքէզ տահա չըգըպ, օնլար տախի հիւճում իթմէք իսթէմիշլէր իսէ տէ, Ինկիլիզ գապիթի գանն իտէրէք, հիւճումա ճէսարէթ իտէմէմիշլէր տիր :

—Տէրսաանէյի ամիրէ հավուզունա տօգթօր Ճէնարօ, 75 եաշընտա օլտուղու հալտէ, վէֆաթ իյլէմիշ տիր :

—Ռուսիա թարաֆընտան Տէրսաանէյի պէօյիւք էլչիլիյինէ թաեին օլունան բրէնս Լօպանօֆ Յօնիւմիւզտէքի բազար իրթէսի կիւնիւ Տէրսաանէյէ կէլէճէք տիր :

—Կէչէն սէնէ մէմալիքի Օսմանիէ լիմանլարընա կիրիպ, վէ չըգան սէֆայինի թիճարիյէտէն եիւզտէ 26սը Ինկիլիզ, վէ 23ի Ավուսթրիալը, վէ 16սը Ֆրանսըզ, վէ 12սի Օսմանլը, վէ 11ի Ռուսիա սանճագը համիլ օլուպ, սէնէյի մէզքիւրէտէ Տէրսաանէ լիմանընա կիրէն 3876 վափօրտան 1720 Ինկիլիզ, վէ 427 Ավուսթրիա, վէ 286 Ֆրանսըզ, վէ 605 Օսմանլը, վէ 358 Ռուսիա, վէ 179 Իթալիա սանճաղընը չէքէեօր իտի :

—

(Շէհիր էմանէթի ճանիպինտէն)

Պիր գաչ կիւնտէն պէրու ալթուն իլէ գայմէ ֆարգը իլէ ֆըլլամասընտան, վէ օնիսպէթտէ տախի գախըրէ ֆիւեաթըն թարագգը իթմէսինտէն տօլայը, էթմէք ֆիեաթընա զամմ իտիլմէսի, խապազան (էթմէքճի) ճէմիյէթի թարաֆընտան իսթիտա գըլընմասընա, վէ օլ պապտէ մէճլիսի էմանէթճէ իճրա գըլընան թահգիգաթա, վէ ալըլ ասալ թագթուլըն մուվագգաթաեէ կէօրէ, չիմտիքի հալտէ նանը ազիզին պէհէր գըյէսինէ օնար բարա զամմ օլունմագ, ումուրը վարուտիէտէն կէօրիւլմէսինէ պինաէն, պի լութֆիւ Թէալա, իլէրուտէ կէօրիւլէճէք թէնէզզիւլէ ֆիեաթա կէօրէ, թէնզիլ խըլընմագ իւզրէ, եարընքի չարշէնպիհ կիւնիւնտէն իթիպարէն, էթմէքճի ֆուրունլարընտա թայիս օլունան էթմէկին պէհէր գըյյէսինէ օնար բարա զամմ իլէ ալթը պուչուգ ղրուշա, վէ սիմիտի տիւքքեանլարընտա չէօրէկլէրին նանը ազիզին պէհէր գըյյէսի ալթը ղրուշ օն բարաեա ֆիւրուխթը, մէճլիսի մէզքիւրճէ գարարլաշտըրըլմըշ օլմագլա, իանը քէյֆիեէթէ իթթիլաա գըլընմա :

ՇՈՒՄՆՈՒՏԱՆ ՄԷՔԹՈՒՊ

Շումնու, 20 ապրիլ 1878

... Միւհիպի,

Շէհրիմիզտէ խասթալըգ քէսպի ճէսամէթ էյլէմիշ տիր· իւչիւնճիւ աէֆա ալըր պու մատտէ իւզէրինէ սէօյլէմէյիմիզ· պիզիմ իլէ պէրապէր րէֆ չօգլարը պաղըրմագտա, վէ մահլէ հիւքիւմէթին նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէքտէ տիրլէր· պու մուհիմ վազիֆէյի քիմէ տէրիւհտէ իթմէմէքտէ վէ պէտպախթլըղըմըզտան ըրհիրէէ գումիսիոնումուզ սախի, պունուն աէֆի չարէսինէ նամիւգթէտիր պուլունտուղունու պէեան էյլէմէքտէ տիր· գօմիսիոնու մէզքիւր, իլմթար վէ րաբօրթօլար թագտիմ իթմէքտէ տիր· անճագ իլմթար վէ րաբօրթօլար իլէ իշ պիթմէզ, իճրաատ հէր քիմէ այիտ իսէ, անլէրին ֆէտաքեարլըղը լազըմ տըր· վէֆիեաթ աէհէմմիյէթլու օլուպ, խասթասըզ հիչ պիր էվ պուլունմամագտա տըր· Թէաֆֆիւնաթըն նէ՛ սօգագլարտա վէ նէ՛ տախի շէհրին էթրաֆ մահալլէրինտէ կէզիլէպիլմէքտէ օլուպ, նասըլ քի էվվէլ սէօյլէմիշիզ տիր, պինլէրճէ լէշլէր շէհրին օրթալըգ եէրինտէ վէ ճիվարընտա պիր գարըշ թօբրագտա կէօմիւլմիւշ օլուպ, պիր թարաֆտան քէօբէքլէր էշէլէյիպ չըգարմագտա, վէ պիր թարաֆտան տախի, եաղմուրլար թօբրագլարը ալըպ կէօթիւրտիւքլէրինտէն, լէշլէր աչըգտա չիւրիւմէքտէ տիրլէր։ Էհալի պու հալին աէֆի չարէսինի քիմտէն թալէպ իտէճէկինի շաշըրմըշ գալմըշ տըր· մագամը աքէրիյէյէ միւրաճաաթ իտէրլէր, «պիզիմ իշիմիզ տէյիլ, հիւքիւմէթէ կիտին» տէրլէր· հիւքիւմէթ պագմազ, վէ պագմայա միւգթէտիր տէյիլ, հաթթա, Տօնիշ պէյին եէրինէ թայեին օլունան գայմագամըմըզ տախի թիֆօտան վէֆաթ էյլետի· պիչարէ պիր այ իճրայի մէմուրիյէթ իտէպիլտի· միւմաիլէյհին վէֆաթընա քեաֆֆէմիզ էսէֆ իթտիք, անճագ, գամիւմիզ էսէֆտէն էօթէյէ կէչէմէզ· նէ՞ եափալըմ, էճէլի կէլմիշ, Ալլահըմըզ պիր եաբրագ պիլէ գըմըլտանմազ, վագըթը տօլան կիտէր ... գատէրէ թէրք օլունան պիր միլլէթին հալի պունտան ֆէնալը օլապիլի՞ր մի։

Միւհաճիրլէրտէն օլան վէֆիեաթ տախի խէյլի տէհշէթ կէթիրմէքտէ տիր, պիչարէլէրին հալի բէք էսէֆամիզ օլուպ, աճլըգ թէտավի եիւզիւ կէօրմէմէքտէ տիրլէր, մայիւճլէրի եա պիր թա լահանա սույու տըր, վէ եախօտ գըզըլճըգ սույու։

Պունտան զիեատէ պիր շէյ սէօյլէմէյէ գալէմիմ իլէրի կիթմէմէքտէ տիր, ճէնապը հագ քէնտի ինայէթինի էսիրկէմէսին...։

Րուսչուգ թարաֆընտան կէլէն Րուս միւֆրէզէլէրի Բրավատիտէն կէչիպ Հաճի օղլու Բազարճըգ թարիգիլէ Միւնէյէ, վէ աշաղըքի Թունա ճիհէթլէրինէ կիթմէքտէ օլուպ, խաթթը ֆասըլ կէչինճէ, Օսմանլը սիւարիլէրի գըլաղուզլուգ իթմէքտէ տիրլէր։ Պունլարտան պաշգա շիմտիլիք մուհիմ պիր վուգուաթ եօգ տուր։

* * *

Ռոյիթախըթըմըզ ճիվարընտա սէյեահաթ իտէճէքզէվաթա, օլթարաֆլարըն էմնիեէթինէ նէ տէրէճէ գատար կիւվէնիլէպիլէճէկի հագգընտա՛ պիր մալիւմաթ օլմագ իչին, օրալարտա վուգուա կէլէն պիր չօգ էշգըեալըգլարը պէր վէճհի աթի պէեան իտէրիզ, չէօյլէ քի

Թագրիպա պունտան իւչ հաֆթա աղտէմ, Բէնտիքտէն հարէքէթ իթմիշ օլան վէ պու մահալլէտէն 3 սաաթ ուզագտա վագը Մ. Ս...՚ին չիֆթլիկինի եազընլարընա մուվասըլէթ էյլէմիշ պուլունան պիր ավճընըն իւզէրինէ պէշ նէֆէր աթլը էշգըեա հիւճում իտէրէք, իւզէրինտէ պուլունան 150 ղուրուշլուգ գըյմէթլի շաալ իթմիշլէր, վէ քէնտիսինի տախի պիրլիքտէ կէօթիւրմէքլիկէ մէճպուր գըլմըշլար տըր, Պինաէնալէյհ մէրգում ավճը, իքի նէֆէր խըրսըզըն արասընտա պուլունարագ, եաեա եիւրիւմէքլիկէ մէճպուր օլմուշ, հալ պու քի շագըլար աթ իլէ եիւրիւմէքտէ պուլունմուշլար տըր։

Ղաչիպ պու եօլճուլուգ ավճըեա ղաէէթ գահմէթլի կէօրիւնտիւկինտէն, ֆէրարէ եօլ արամըշ, վէ ֆիլվագը պիր միւսայիտ ֆըրսաթ էլտէ իթտիկինտէ, չէօյլէ քի աթլըլար պիր պանըրըն թէբէսինտէ պուլունտուգլարընտա, մէրգում, պիր տէրէ թարաֆընտան եիւրիւմէքտէ օլան պէյկիրին ալթընտան կէչմիշ, վէ շագը հըրսըզլար իչինտէ գայըպ օլմուշ տուր։

Ավճը հագգընտաքէն չու թէտպիրինտէ մուվաֆֆագ օլմուշ, վէ հայտուտլար իսէ իհթիմալ տըր քի էլէ կէչմէմէք իչին, էվվէլ էմրտէ մէրգումու թէլէֆ իթմէքլիկի թասավվուր իթմիշ օլտուգլարընտան, շագը հըրսըզլար արասընտա մէրգումու բէք չօգ արամըշլար իսէ տէ, գահմէթլէրի պօշա կիթմիշ տիր։

Տիկէր պիր վուգուաթ· չէօյլէ քի, պէշ նէֆէր աքէր գաչագը իւզէրինէ պիր թագըմ էշգըեա հիւճում իտիպ, սիլահլարընը վէ հէր շէյլէրինի սօյտուգտան սօնրա, արգատա տահա պաշգա րէֆիգլէրի օլուպ օլմատըղընը սիւալ իթմիշլէր, վէ հէնուզ արգատա տէօրթ նէֆէր տահա գաչագ պուլունտուղունու խապէր ալտըգլարընտա, էվվէլքիլէրի գօյվէրմիշլէր տիր։ Տիկէր տէօրթ ն՛ֆէր գաչագլար նէ՞ օլմուշլար տըր։ Պունու թաֆսիլաթըյլա քիմսէ պիլմէզ։

Իւչիւնճիւ վուգուաթ. Բասգալեանըն բազար իրթէսի կիւնիւ, չէհրիմիզտէ թանըլմըշ օլան Մ. Ժ. Ա. նամ զաթ, քէնտի ավճըսըյլա պիրլիքտէ Բէնտիքտէն եօլա չըգմըշ տըր։ Մէրգում Բէնտիք իլէ Գարթալտան այնի մէսաֆէ ուզագտա վէ պիր ագ իչէրիտէ պուլունան Բավլօ օվասը եազընլարընա կէլտիկինտէ, ուզուն գաֆթան կիյինմիշ օլան պէշ նէֆէր էշխասըն քէնտիլէրինէ տօղրու կէլտիքլէրինի միւշահատէ էյլէմիշ տիր։

Մ. Ժ. Ա. վէ ավճըսը, պունլարը կէօրիւնճէ, սիլահլարը՛ը հազըրլաեըպ տուրմուշլար, վէ խայլի մէսաֆէ եագլաշտըգլարընտա, նէ՞ իսթէտիքլէրինի սիւալ իթմիշլէր տիր։ Պունլար սիկարա քեաղըտը իսթէտիքլէրինի ճէվապէն պիլտիրտիքլէրինտէ, Մ. Ժ. Ա. պիր քիւչիւք բաքէթ սիկարա քեաղըտը աթմըշ, վէ պու իսէ րիւզկեար իլէ մէրգումանըն պիր գաչ ատըմ եագընլարընա տիւշմիւշ տիւր։

Պունունլա պէրապէր պիր ագ սօնրա, մէրգումըն պէշ քիշիտէն պիրիսի, իշլէրինտէն այրըլարագ, ավճըլարըն գարշըսընա կէլմիշ տիր։ Հէր նէ գատար կէօրիւնիւշտէ պունուն իւզէրինտէ սիլահ եօգ իտի իսէ տէ, եինէ Մ. Ժ. Ա. մէրգումուն եագլաշմասընա միւսաատէ իթմէմիշ, վէ էկէր պիր ատըմ տահա ալաճագ օլուր իսէ, իւզէրինէ աթէշ իտէճէկինի պիլտիրմիշ, վէ ֆիլվագը րէվօլվէրինի մէրգումա տօղրու ուզաթմըշ տըր։

Պունուն իւզէրինէ մէրգում չախսը տուրուպ, քէնտիլէրինին թիւրք օլմատըգ, Չէրքէզ օլտուգլարընը, վէ քէնտիլէրինի ֆէնա զան իթմէմէ սըրասընա գօյմամալարընը պէեան իթմիշ տիր...։

Պատէհու պիր իշ կէօրէմէյէճէկինի անլայարագ, կէրի չէքիլմիշ տիր։

Մ. Ժ. Ա. իլէ ավճըսը տախի Բէնտիք եօլունա միւթէվէճճիհ օլարագ, վուգուայի հալի, գարիէնին էմրի մուհաֆըզընա մէմուր օլան զապթիէ օն պաշըլըղնա խապէր վէրմիշլէր, վէ չու շիւպհէլի աշխասլարըն թաագիպի իչին, զապթիէլէր կէօնտէրիլմէսի խուսուսունտա, վուգուայի հալին Գարթալ գայմագամընա պիլտիրիլմէսինի ինթիզար իթմիշլէր տիր։

Հալ պու քի մէրգում օն պաշը, օ կիւնիւ Բասգալեանըն բազար իրթէսի կիւնիւ օլմագ հասէպիյլէ, գարիէնին ասայիշինէ տիգգաթ վէ նէզարէթ իթմէք իւզրէ, օրատան ուզագլաշմամաճաղընը պէեան իթմիշ տիր։ Իքի սաաթ սօնրա, իւչ նէֆէր քէօյլիւ սիւաճիլէր, էշգըեա թարաֆընտան քեամիլէն սօյուլմուշ իտիլէր։ Պունլարըն իչարը, Մ. Ժ. Ա. նամ զաթըն իշարընա մուվաֆըգ կէլմիշ տիր։

Պու խուսուսա մէսուլ օլանըն նազարը տիգգաթընը տավէթ իթմէք իչին միւթալաասա հաճէթ եօգ տուր։ Հիւքիւմէթի Սէնիյէ, ումուրը զապթիէնին թանզիմի իչին, պունճա ֆէտաքեարլըգլար իթմէքտէ օլտուղու հալտէ, բայիթախթտան իքի սաաթ մէսաֆէտէ վուգու պուլան պու եօլտա վուգուաթլար խապէրինի վիրմէքլիք, տօղրուսու թէէսսիւֆ օլունաճագ պիր հալ տըր։

Շու էշգըեանըն գարշը գայթիէ նէզարէթի թէտապիրի լազըմէ իթթիխազ իթմէսէճէ՞ք մի տիր։ Պունու մէմուլ իթմէքլիկի իսթէրիզ, վէ անճագ միւլազիմ վէ եախօտ օն պաշըլարըն էմրի թահթընտա օլարագ էթրաֆա չըգարըլաճագ նէֆէրաթը զապթիէնին, էյի ատէմլէրի, միւֆսիտլէրտէն թէֆրիգ իտէպիլէճէք ատէմլէր օլմասընա նէզարէթ իտիլմէսինի իխթար իտէրիզ, չիւնքի չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ օլան էանըլըշլըգլար, չու արզուհու պէեան իչին պիզէ միւսաատէ իտէրլէր։ (Իսթանպօլ)

Թէհրանտան ալաֆրանկա ապրիլ 6 թարիխլէ Իսթանպօլ ղազէթասընա շու աթիտէքի մէքթուպ եազըլմըշ տըր.

«Շիմտիյէ գատար Իրան Թարիխինտէ էմսալի կէօրիւլմէեէն պիր վուգուաթը միւշէհէտէ. պու քէրրէ Թէհրանտա ապրիլին իւչիւնճիւ կիւնիւ, եանի Շահ հազրէթլէրինին Էվրօբաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմէսինտէն պիր կիւն էվվէլ զուհուրա կէլմիշ տիր։ Շէօյլէ քի, էնվայի մէզքիւրտէ, Շահ հազրէթլէրի, սէյեահաթա չըգմազտան պիր կիւն էվվէլ, իճրաաը, Իրան մէմալիքինտէ աէթ հիւքմիւնէ կէչմիշ օլան իպատէթինի, Շահզատէ Ալիւլազիմէ իֆա իթմէք իւզրէ, արապա իլէ սէրայտան չըգմըշ իտի։

«Սէրաեա միւթթասըլ պիր մէյտանտան կէչէր իքէն, աքէր ինֆիլամասընը կէյինմիշ օլան պիր թագըմ էշխաս, իչլէրինտէն պիրինին էլինտէ պիր արզուհալ օլտուղու հալտէ, Շահ հազրէթլէրինին արապասընա եանաշմըշլար տըր։ Մէզքիւր արզուհալ, պիր ալայտան միւրէքքէպ ասքէրին մէգտումէն մէմլէքէթլէրինէ կէօնտէրիլմէսինէ րուխսաթ թալէպինտէն իպարէթ օլուպ, պու արզուհալ, թարաֆը հազրէթի Շահիտէն գապուլ օլունմուշ, վէ արզուհալը վէրէնլէր իսէ, արապանըն եանընտան այրըլմաեարագ, իքի թարաֆտան կիթմէքտէ տէվամ իթմիշլէր տիր։

«Շահ հազրէթլէրի, տուասընը իտիպ ճէրէ ավտէթ իթտիքտէն սօնրա, պունուն ճէվապընը վէրէճէկինի, մաէէթլէրինտէ պիր գաթ վաղթասըյլա պիլտիրմիշլէր իսէ տէ, պունուն ասլա ֆայտէսի կէօրիւլմէեիպ, էշխասը մէրգումէ իշպու ճէվապըն հէման իթասընը թալէպ իթմէքտէ ասլա կէրի տուրմաեարագ, պու պապտէ պիր թագըմ թահգիրամիզ իֆատաթա ճէսարէթ իլէ, արապանըն եանընտան այրըլմամըշլար տըր։ Շահ հազրէթլէրի պունլարըն հարաքեաթը վագըալարընտան տիլկիր օլմագլէ, արապանըն սիւրաթլէ կիթմէսինի արապաճըեա էմր իթտիքլէրի կիպի, մաէէթի Շահիէէ տախի, էշխասը մէրգումէնին տաղըթըլմասընը էմր պույուրմուշլար տըր։

«Էշխասը մէրգումէ իսէ, էվամիրի Շահինէ պիր թագըմ նալայըգ հագարէթլէր իլէ մուգապէլէ իտէրէք, մաէէթի Շահիյի, հաթթա արապայը պիլէ թաշլամաեա պաշլամըշլար տըր։

«Շահ հազրէթլէրի, թ՛ապաասընըն մուհաֆազասընա ճէլպ իթմիշ օլտուղուն պունտան, չօգ աէֆա պիր գաչ քիշի իլէ սէրաեըն տան չըգար, նասըլ քի պու կիւն տախի օ վաճհիլէ չըգմըշ իտի։ Իհթիմալ տըր քի էշխասը մէրգումէ պունտան ճէսարէթ ալմըշլար, վէ աթթըլարը թաշլար իլէ պիր գաչ քիշի եարալանմըշ, վէ պու սըրատա մաբէյն նազըրը Ալէ հա Տիւլէյնին մախտումլէրինտէն պիրի տախի եարալանտըղը կիպի, Շահ հազրէթլէրինին րաքիպ օլտուգլարը արապանըն ճամլարընտան պիրի գըրըլմըշ, վէ արապաճը իլէ հայվանլար տախի եարալանմըշլար տըր։ Պու էսնատէ արապա ղաէէթ սիւրաթլէ եիւրիւմէքտէ օլտուղունտան, էշխասը մէրգումէ ուզագտա գալմըշլար, վէ արապա պիր գըշլա գօնուղէ եագլաշտըղընտա, Շահ հազրէթլէրի պիր էյեամ արապաեը տուրտուրմուշլար, վէ էշխասը մէրգումէնին ախզ ու կիրիֆթլէրի իչին, տէրհալ եիւզ գատար ասքէր կէօնտէրիլմէսինի, գըշլանըն գափըթինէ էմր իթմիշլէր տիր։ Միւշարիւնիլէյհ հազրէթլէրի ավտէթ իթմէյիպ, մահալլի գիեարէթէ ազիմէթ իթմիշլէր տիր։

«Իշպու հարաքեաթը նապէճաեէ միւթէճասիր օլանլարտան եիւկիրմի քիշի գատար թէվգըֆ օլունարագ, տէրհալ մահքէմէյի աքէրիյէեէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Իշպու մահքէմէ, սէրհէնկլարը ազգամ թարաֆընտան թէչքիլ օլունմուշ տուր։ Միւթէճասիրինի մէրգումէնին հարաքեաթը վագըալարը հէր քէսին կէօզիւ էօնիւնտէ ճէրէեան էյլէտիկինտէն, պունլար թախգիգաթըյլա հիչ պիր շէյ կիզլէնէմէզ իտիլէր։ Էշխասը մէրգումէտէն օն նէֆէրի, հէր նէ գատար աքէրի էլպիսէսի կիյինմիշ իսէ տէ (չիւնքի Իրան էհալիսի պէյնինտէ, կիւեա աքէր ճէզա կէօրմէզ տէեու պիր իթիգատ վար տըր), քէնտիլէրի աքէր օլմաեըպ, Պապի գապիլէսինտէն օլտուգլարը, վէ պունլարըն մագսատլարը, հէր տիւրլիւ ֆէնալըղա ճիւրաթ իտէպիլմէք իչին, ասայիշի ումումիյի իխլալտէն իպարէթ օլտուղու թէհագգուգ իթմիշ տիր։

«Մահքէմէ, իշպու օն նէֆէր էշխասըն, Շահ հազրէթլէրի հագգընտա սույի գաստա ճէսարէթ իթմիշ օլտուգլարընը թաստիգ իտէրէք, պունլարըն Նիզամէն իտամլարընա, վէ պուգլարըընըն տախի եալընըզ միւթէճասիրին արասընտա պուլունուպ, պիր կէօնա ֆէնալըգտա պուլունմատըգլարը թէպէեըուն իթտիկինտէն, պիր գաչ կիւն հապս վէ տարպ կիպի միւճազաթը խաֆիֆէ իճրասըյլա, իգթիֆա օլունմասընա պիլ իթթիֆագ հիւքմ իթմիշ տիր։

«Գաթլ ճէզասընա միւսթահագգ օլանլար, Շահ հազրէթլէրինին հուզուրունա չըգարըլըպ, օրատա մահքէմէնին գարարը քէնտիլէրինէ թէֆհիմ օլունարագ, մէյտանը սիեասէթէ կէօթիւրիւլճէկի էսնատէ, պունլարտան պիրի իշ պու հիւքմիւ իշիտիր իշիթմէզ հէման պաեըլմըշ օլմաղլէ, Շահ հազրէթլէրի եալընըզ պունու գաթլտէն աֆվ իտէրէք, տիկէրլէրի ասըլմըշ տըրլար։

«Շահ հազրէթլէրի գաթլ միւճազաթընա միւսթահագգ օլանլարը չօգ տէֆա աֆվ իտէրլէր։ Միւշարիւնիլէյհ հազրէթլէրինին չօգ զիեատէ մէրհամէթի գալպիէլէրի օլտուղու կիպի, իշ պու գաթլ ճէզասընը տախի լազըմ իթմէք թարաֆընտա իսէլէր տէ, չէ Փայիտէ քի Իրանըն ախլագ ու թապիաթը պունա միւսայիտ տէյիլ տիր։ Շու սըրատա տախի Շահ հազրէթլէրի, էշխասը մէրգումէյի աֆվ իթմէյիպ, հագգանիյէթին իճրասընը իլթիզամ էյլէմիշլէր տիր, զիրա պու միւսլիւհ հարաքեաթըն թէքէրրիւրէն վուգուլարը մէն իչին, պէօյլէ պիր իպրէթ լազըմ իտի։ Էկէր պէօյլէ պիր իպրէթ օլմասա, հագգանիյէթին գաֆէթի վէ աքէրին միւճազաթ կէօրմէմէսի հագգընտա շիւպհէէ մահալլ վիրիլիր, վէ իհթիմալ տըր քի ասայիշին խալէլէ չարչանլար, չու գահիրի գաֆէթտէն վէ իգթիտարըզլըգտան թէշվիգ օլունարագ, վէ գաթը Շահինին գայպուպէթինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, էհալինին ճան վէ մալընա գարշը պիր թագըմ հարաքեաթը նալայիգա իճրասընա միւթէճասիր օլուրլար իտի։ Պինաէն ալէյհ հագգանիյէթ ու ատալէթին հիւքմիւ, չաշգըն վէ շիտտէթլի սուրէթտէ իճրա օլունմալը իտի, վէ ֆիլվագը տա իճրա օլունտու։ Էֆքեարը ումումիյէ, իշպու աչըգլըգտան զիեատէսիյլէ հիտտէթլէնէրէք, միւթէճասիրլարըն աստըրըլըշ իպրէթ օլաճագ մէրթէպէտէ ճէզա կէօրմէլէրինի թալէպ իթմէքտէ իտի։ Շահ հազրէթլէրի հէմ էհալինին վէ հէմ աքէրինին մուհաֆազէթինի գըզանմըշ օլտուգլարընտան, վուգուաթը մէզքիւրէտէն տօլայը, գաէէթ ֆէնա թէէսիր հասըլ օլմուշ իսէ, վէ թափիաթըյլա սէրիան միւթէճասիրլարըն ճէզա կէօրմէսի, հէր քէսի մէմնուն էյլէտի։

«Շահ հազրէթլէրի, իշ պու վուգուա-

թըն Ֆէրատը կիւնիւ հարէքէթ իժտիկի ըրտասը, էթրաֆընտա բէք չօգ գալապալըգ պուլունմըշտըր, հագլարընտա իպ. րաղը մուհապալէթ իթմիշլէր տիր :»

—

Թըրնովատան եազըլըյօրընա կէօրէ, օրատա էլի սիլահ Թութաղիլըր Պուլղար ամէրիգանըլըլարը ումում Պուլղար ասաքիրի միլիեէսինէ գայտ օլունուեօրլար իմիշ : Պու ասքէրէ զաբիթ եէթիշտիրմէք իչին Պուլղարիստանտա իւչ մէքթէպը ասքէրիեէ թէսիսի օլունմուշ տուր :

—

Կիչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ, Մէմլէքէթէյնէ պուլունան Օսմանլը էսիրլէրինտէն պինտէն զիեատէ, վաբօրը մախսուս իլէ Տէրսաատէթէ վիրուտ իտիպ, Պէյգօզա իխրաճ օլունմուշ տուր :

—

Ասաքիրի Շահանէ զապիթան վէ նէֆէրաթընըն էլպիսէյի հազըրէսի Թէպտիլ օլունաճաղընտան, պունուն իչին պիր գօմիսիոն Թէշքիլ օլունտուղունու եազմըշ իտիք : Մէզքիւր էլպիսէ նիւմունէլէրի, պուգէրրէ Պաալը սէրասքէրիտէ էրքեանը հարպիեէ տայիրէսինտէ միճմուա օլուպ, պունլարտան սիւարի, բիեատէ, Թօբճու նէֆէրաթը պաշգա պաշգա օլմագ իւզրէ, պունտան պէօյլէ ֆէս գալտըրըլըպ, անըն եէրինէ գուզու տէրիսինտէն մաամուլ Չէրքէս գալբագլարը կիյտիրիլէճէք, վէ նէֆէրաթըն գալբագլարընըն իւզէրլէրի մէչինտէն, զաբիթանըն իսէ չուխատան օլաճագ տըր : Վէ գալբագլար պէէլ ումում սիեահ գուզու տէրիսինտէն եաբըլըբ, ֆագաթ Թէբէլէրի, եէտի օրտուտան հանկըսընա մէնսուպ օլտուղու մալիւմ օլմագ իչին, բէնքլէրի պաշգա տիւրլիւ օլունաճաղը կիպի, իւզէրլէրինտէ պիրէր տէ ասըմ ալ բէյազ պուլունաճագ տըր : Ասաքիրի Շահանէէ ումումէն ճիզմէ վէ գաբուտ կիւզէլ նիմ բօթուր վէ գաբագլը սէթրի կիյտիրիլիպ, զաբիթանըն տախի բիւթալէրի պէյազ օլմագ իչին, սէթրի վէ գաբօթլարընըն օմուզլարը իւզէրինտէ պիրէր ալամէթի ֆարիգա պուլունտուրուլաճագ տըր : (Պասիրէթ)

—

Միւհաճիրինին նիսա Թայիֆէսինէ, վէ էրքէքլէրտէն օն պէշ եաշընտան աշաղը, վէ 45 եաշընտան եօգարը օլանլարընա էվվէլքի կիպի Թայինաթ վիրիլէրէք 15 եաշընտան 45 եաշընա գատար պուլունանլարա տախի կիւնտէլիք իկէ իւչէմէք իւզրէ իչ պուլունմասընա գարար վիրիլմիշ տիր :

—

Մալթատան եազըլըյօր օլան պիր մէքթուպտա օգունմուշ տուր :

Հիւքիւմէթէ էթ Թայինաթը վիրէն եէրլի վէ էճնէպի Թիւճճարլարա պիր խայլի միւտտէթ իչին քիւլլիէթլի հայվանաթ պուլունտուրուլմալարը լիւզումի պէեան օլունմուշ տուր : Պու սէպէպտէն Թարապլուսը գարպ վէ Պէնկազի, վէ Թունուստան օըլըր վէ գօեուն, Ֆիեաթընա պագըլմաեարագ սաթըն ալընմագտա տըր : Քէչա պուզտայ վէ արբանըն տախի Ֆիեաթընա պագըլմաեարագ սաթըն ալընըեօր : Միրի անպարլարընա վազ օլունմագ իւզրէ ճէվիզնին Ֆրունլարը կիճէ վէ կիւնտիւզ իշլէմէքտէ տիր :

Հինտիսթանտան կէլէճէք ասքէրէ, ճէպիրէտէ մէվճուտ գըշլալար քիֆաեէթ իթմէեէճէկինտէն, չիմտիլիք ճէպէլէրէնին խաբրիճինտէ սիւրութլա պիր չօգ պարագալար ինշա խըլըմագտա տըր : Պահրիեէ վէքեալէթինտէն վիրուտ իտէն էմր իւզէրինէ, տիւք տ'էտինպուրկ եւինէ պահրը Աքտիտ Ֆիլօսունտա գալաճագ տըր :

—

Պէրլինտէն եազըլըլարընա կէօրէ, մէմալիքի մահրուսէտէ իզամէթտէ պուլունան Բուսիա օրտուսունուն մէսարիֆի եէվմիեէսի 8 միլեօն Ֆրանգա պալիղ պուլունուեօր :

—

Սօն բօսթա իլէ ալընան Եվրօբա գազէթալարընտա կէօրիւլէն Թէլէկրաֆ հավատիսլէրի տիր .

Լօնտրա, 26 ապրիլ

Սուլթան Նամ գըրհալընըն գօմանտանը պուլունան տիւք տ'էտինպուրկ, պու քէրրէ Պըլօք Բրէնս Նամ սէֆինէեէ գօմանտան Նասպ ու Թային օլունտու :

Լօնտրա, 27 ապրիլ

Իսթանպօլտան Աժանս Րէօյթէրէ չէքիլէն ապրիլ 26 Թարիխլի պիր Թէլէկրաֆնամէտէ կէօրէ, միսթր Լաեարտ պու կիւն սիւֆէրա մէճլիսինէ րիասէթ իտիպ, պունտա, Իսթանպօլա կիրէն Ճէմաաթտան ալընան րէսմէ իւգտէ եէրմի զամմ օլունմասընա րազի օլմալարընը, վէ միւհաճիրլէրին մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմէլէրինէ սուհուլէթ կէօսթէրիլմէսինի Պաալը Ալի իլէ տիւէլի միւթէզզամատան խիթիաա իթմէլէրինէ գարար վիրիլմիշ տիր. պէօյլէ պիր գարար իթթիխազընը էվվէլա գօնսօլօսլար Թէկլիֆ իթմիշլէր տիր :

Պէրլին, 25 ապրիլ

Սէնտայսօն Նամ Ֆիլէմէնք պանգասընըն տիրէքթօրլարընըն, պիր Բուսիա իսթիգրազընըն ագտի իչին վարէթի նէթիճէսիզ գալմըշ տըր : Պու իսթիգրազըն պիր գըսմը, պանգը մէզքիւրըն, Բուսիա մալիեէ վէքեալէթինէ թէսլիմէ էյլէտիյի իսթիգրազաթը մուգաբիլ իլէ կէլէճէք Ֆայիզ գուբօնունուն Թէսլիմէսինէ միւնհասըր օլաճագ իմիշ : Բէթրսպուրկ Թէլէկրաֆլարը, ագտի արզու օլունան իշ պու իսթիգրազըն, նէ պանգը մէզքիւր, վէ նէ Ամէրիգատան ագտի միւմքին օլամայաճաղընտան, Բուսիանըն ահվալը մալիեէսի իչին վիւքէլա մէճլիսի պուլունուեօրլար իմիշ :

Թօմպայ, 26 ապրիլ

Պուրատա հէր կիւն ասքէր կէլիեօր :

Պիրինճի Ֆըրգա, ապրիլ 29տա, վէ իքինճի Ֆըրգա մայիս 1տէ Մալթաեա միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իտէճէք տիր : Ասաքիրի մէրգումէնին Նագլի իչին օն պէշ եէլքէն կէմիսի իլէ օն իքի վաբօր իսթիճար գըլընտը . մէզքիւր վաբօր վէ կէմիլէրին բիֆագաթընտա պիր տէ հարպ սէֆինէսի պուլունաճագ տըր :

Լօնտրա, 26 ապրիլ

Թէէմինի իլէտիքլէրինէ կէօրէ, Պալթիգ տէնիզինտէ հարէքէթ իթմէք իւզրէ պիր գումէթլի տօնանմա Թէշքիլ օլունաճագ տըր : Իշպու տօնանմա զըրհլը վէ զըրհսըզ սէֆինէլէրտէն միւրէքքէպ օլաճագ, վէ ատէտի տախի եիկիրմի գըթաեա պալիղ օլաճագ տըր :

Լօնտրա, 27 ապրիլ

Պաշ գօմանտան տիւք տը Քամպրիճ, ինթիխապ աաքիրինէ խիթապէն տիւն ագշամ պիր էմրը ումումի նէշր իտիպ, սանճագ ալթընա կէլմէլէրինէ տայիր վիրիլէն էմրի ալըր ալմազ, էմրի մէզքիւրէ Թէվֆիգ հարէքէթ իթմիշ օլտուգլարընտան տօլայը գըալիչա Նամընա օնլարա մէրգումլարա Թէշէքքիւրէ պէեանը Թէլէքքիւր էյլէմիշ տիր :

Լօնտրա, 27 ապրիլ

Իսթանպօլտան Աժանս Րէօյթէրա եազըլըլարընա կէօրէ, Բօսֆօր, Կէլիպօլու ճիվարընտա պիր Բուս Ֆըրգասը իւզէրինէ պագլէթէն հիւճում խըլըրէք, պին նէֆէր էսիր Թութուլգաթան մաատա աէօրթ Թօբ իլէ քիւլլիէթլի Թիւֆէնք զապթ իթմիշլէր, վէ օն բարէ Պուլղար քէօյիւնիւ աթէշէ վիրմիշլէր տիր :

Վիէննա, 29 ապրիլ

Բրէս զազէթասընտա օգունտուղունա կէօրէ, գօնկրէ ինճիմա իւլէր իսէ, ինկիլթէրրանըն մէթալիպի շունլարտան իպարէթ օլաճագ իմիշ, եանի, Պուլղարիսթանըն հուտուտու Պալգանլարա գատար օլուպ, Բումէլի իլէ Մաքէտօնիատա խըսաչա՛մ իճրա խըլըմէսի, վէ Թրհալա իլէ Եէնի չէհիրին Եունանիսթանա Թէրք օլունմասը, վէ Պէսարապիանըն Մէմլէքէթէյնէ, վէ Պաթումուն տա տէվլէթի Ալիեէ գալմասընը Թալապ իտէճէք իմիշ :

Ս. Բէթրսպուրկ, 29 ապրիլ

Ժէնէրալ Միքայէլ Լօրիս Մէլիգօֆ, կէչէն մուհարէպէ էսնասընտա իթտիֆի պիւյիւք խըտամէթլէրէ միւքեաֆաթէն, սիսիլեսինէ ինթիգալ իթմէք իւզրէ, պա Ֆէրմանը իմբէրաթօրի գօնթլուգ բայէսինէ Թէրֆի գըլընտը :

Պէրլին, 2 մայիս

Բուսիա Ֆօնտօլարը կիթտիքճէ տիւշմէքտէ տիր : Ավստրիա Ֆօնտօլարը, Բուս Ֆօնտօլարընա պագարագ գավիճէ տիր :

Իսթանպօլ, 4 մայիս

Պաթումի, Շումնու վէ Վառնանըն Թախլիեէսի իչին Պաալը Ալի իլէ Ժէնէրալ Թօթլէպէն պէյնինտէ ճէրէեան իտէն միւզաքէրաթտան հէնուզ պիր նէթիճէ հասըլ օլմատը :

Սաֆվէթ բաշա հազրէթլէրի, Բուսլար տախի մուահէտէնին շարթլարընը իճրա իթմէտիքլէրինի պէեան իթմիշ տիր :

Իսթանպօլ, 27 ապրիլ

Պուլղարիսթանտա էհալիյի Միւսլիմէ Թօրաֆընտան զուհուրա կէլէն իխթիլալ հազգընտա, շու էսնատէ պուրատա պիր չօգ Թէվաթիւր կէզմէքտէ տիր : Լաքին պէննունիւ պու խիթիլալըն նէ տէրէճէէ գատար Թէճավիւզ էյլէտիյինի Թահգիգ իթմէք միւմքին տէյիլ տիր . Պէօյլէ պիր խալէտէ մուհաֆազաթը Ֆէյզ իլէ պուլուճէ պոզուլա պիլմէսինէ, ճանապլարը զահիւթ օլունուեօր : Ֆագաթ Բուսլար պու իխթիլալ իչին պէնտէ պիտէ գապահաթի Թիւրքլէր ըզտ չօգ զիեատէ եազըլըեօրլար : Ըէնէրալ Թօթլէպէնին ինթիզամը իթմիշ օլտուղու Բուսիա օրտուսունուն էլաչը, տէսիր ալօն իչին պիլէ Թոէրէ մէյտանէ կէլթիրմէթտէ եօրլար :

Ճանըն ըլէրի՝ քի Մ. Լաեարտըն բաբօրթօլարը տախի պու գապիլտէն սիւրէր : Ֆագաթ մէմուլ իթմէմ քի հիւքիւմէթի Սէնիեէ չու սըրատա ալտանմըշ օլսուն : Թիւրգօֆիլլէրինին չու իխթիլալա պու աէրէճէ էհէմմիեէթ վիրմէլէրինին սէպէպինի անլամագ, միւմքին տէյիլ տիր : Մէզքիւր իխթիլալ, Այ-Սթէֆանօս ահտնամէսինին Պուլղարիսթանա իքի սէնէ միւտտէթ Բուսիա ասքէրի գալմասը Ֆըգրասընըն գաթէէթ ագըլլը պիր Թէտպիր օլտուղունու Թաստիգ իթմէքտէ տիր, զիրա էկէր պու Թէտպիր օլմասա, մէմլէքէթ տայիմա տախիլի մուհարէպէ հալինտէ գալմըշ օլուր :

Իլէրուտէ, իշ պու իխթիլալըն, անճագ պու մագսատ իչին Բուսիա տէվլէթի Թարաֆընտան գուհուրա կէթիրիլմիշ օլտուղու սէօյլէնէճէկինէ տալա շիւպհէ իթմէմ : Հէր նէ հալ իսէ, եագընտա պու մատտէ իչ տայիր շայեանը էհմիեէթ մալումաթ ալաբիլէճէկիմի մէմուլ իտէրիմ : Ֆագաթ շիմտիլիք պուրատա մալումաթ Թաշըր իթմէք միւմքին տէյիլ տիր :

Իշ պու իխթիլալըն պիր իւլիւքի վար տըր քի, օ տախի, Նասըլ քի տայիմա սէօյլէմիշիմ տիր, Թիւրքլէրին քէնտիլէրինի լաեըգըլյա մուհաֆազաեա իգթիտարլարը պուլունտուղունու իսպաթ իթմէսի տիր : Շէօյլէ քի վագաա պիր արա սէօյլէնիլմիշ տիր, Ֆագաթ հագիգաթը հալտէ, Թիւրքլէր ասլա Պուլղարլարըն բէնչէսինտէ գալմամըշլար տըր : (Տէյլի-Նիւզ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ազգասէր Տէր,

Այլ ևս ժամանակն է որ, իւր երախտագիտութիւնն յայտնէ Ձեզ, Ձեր ձեռնասուն աշակերտն, վասն զի ինձ քաղցր կը թուի ձեր աշակերտն ճանչնել ինքզինքս, ինչպէս գործերէս ալ կը հետեւի որ, ձեր շնորհիւ ընդունած եմ իմ մտաց լոյսը, և միշտ ձեր ընթացքին կը հետեւիմ, և ձեզ նման եթէ կարենամ օգտակար լինել սիրելի ազգիս, Ձեր բոլոր գրուածոց մէն մի տողերն ինձ նշանաբան ընելով տեղւոյս ժողովուրդին նախապաշարումներըն ու խոպան գաղափարներն կը հարուածեմ առանց ժողովուրդին համակրութիւնը վերջէս վերցունելու և ե. թէ վերցունելու լինի բան մի ըսել չէ, զի գործել գիտցող անձերն հակառակորդ ունենալնէն կը ճանչցուին :

Վասն որոյ բարեբարդ իմ, կը յարգեմ զձեզ, ձեր սկզբունքներն ու ձեր ազատ ու խոհուն գաղափարներն որ մեր յետամնաց ազգին յառաջդիմական խթանն կը համարուի :

Ուրեմն ուրախացէք որ ձեր գաղափարներն յարգող ու ձեր ընթացքին՝ որ միակ մեր ազգին յառաջդիմական միջոցն է, հետեւող աշակերտներ ունեցած էք, փառք ու պարծանք ՄԻՆՆ Փանոսեան էֆէնտիի :

Այո՛, այսպէս պիտի չը դադրին քո աշակերտք որչափ ատրին երկրի վերայ իւրեանց քնարն զձեզ ներբողելով մօշեցունելէ :

Երբ Պօլիս ձգելով հայրենիք վերադարձայ, անմիջապէս չը յապաղեցայ Վարագդատեան ընկերութեան ճիւղ մի հաստատել, որն որ ամբողջ երկու տարի շարունակելով և բաւական յաջողելով, և այս անգամ աւելի յաջողելով Վարագդատեան ընկերութիւնք համալսարանական ընկերութեան վերածեցինք, մի քանի ազգասէր ու ազատամիտ երիտասարդներու ընկերակցութեամբ : Սոյն ընկերութեան նպատակն ծանուցանելու համար և մինչեւ ցարդ գործած գործերնիս հասարակութեան գիտցունելու համար յօդուած մի յղած եմք առ ձեզ կը խնդրեմ որ շնորհ ընէք հրատարակել հակառակ տեղւոյս դատարկաշրջիկ ճգաւորաց, որք կուզեն ամեն յաջողութիւն յԱստուծոյ :

Մնամք երախտապարտ

1878 մարտ 25 'ի Սեբաստիա

Վարագդատ փթթեան

—

Ի 25 մարտ 1878 Սեբաստիա

Խմբագիր տէր,

Խնդրեմք բարեհաճեցէք սոյն յօդուածը ձեր պատուական թերթին մի անկիւնը զետեղելով՝ կարգ մը ըմբոստ ժողովրդեան պատերազմական շարժմանց ժամանակակից՝ հրատարակել նա և որ Տէրութեան Հայ հպատակներն ալ երկրին բարեկաւութեան նպաստաւոր խորհուրդներ յղանալով՝ քաղաքիս մէջ մի օրինաւոր համալսարան ունենալու նախնական պատրաստութիւններն կը տեսնեն :

Ի 1 յունվար 1878 կաղանդի օրը, յորում մարդիկ նոր տոմարներ կը կարգադրեն և նոր նոր յաջողութիւններ կը բարեմաղթեն իրարու, Սեբաստիոյ երիտասարդութիւնն ալ մի և նոյն աւուր մէջ մի կանոնագրութիւն կարգադրելով (որ տպագրուելէ վերջ գաւառները պիտի խրկուի) Համալսարանական անուն մի ընկերութիւն հաստատեց և անոր յառաջդիմութեան նորանոր յաջողութիւններ և յարատեւութիւն մաղթեց, որուն ինչպէս անունէն կ'երեւայ նպատակն է մի համալսարանական վարժարան ունենալ Սեբաստիոյ մէջ, և արդէն թէ՝ Գեր Առաջնորդ Ս. Հօր խրախուսանօք և թէ ազգասէր նուիրատուաց գործնական քաջալերութեամբ (որոց ցանկը ուրիշ անգամ պիտի հրատարակենք) ըստ պահանջման կանոնագրութեան մարտ մէկին՝ մի նախապատրաստական երկսեռ վարժարան բացուեցաւ քաղաքիս մէջ, որուն աշակերտներուն թիւն է հարիւր յիսուն մանչ և յիսուն աղջիկ. և դասատուք են, Արժ. Տէր Վարդան աւագ քահանայ. տօքթոր Ց. Շիրինեան. Ն. Թէրզեան, Վարագդատ փթթեան, Սեդրակ Օտապաշեան. Օհան Մարկոսեան, Նազարէթ Պօյաճեան, Յարութիւն Ջաղըգարեան, Դաւիթ Արալեան, Աղաբիա Տէր Յովսէփեան էֆէնտիներն ու վարժուհի, Նոյեմզար և Զմրուխտ վարժուհիները, ուր պէտք եղած գիտութիւններն ու լեզուագիտութիւնը դասախօսուելէ զատ՝ սկսուած է նա և տարազագործութիւն աղջկանց համար, որ այժմէն կը գործեն շալ, խալը, տիմի, կտաւ, կազմիր և ձեռագործներ. իսկ մանչերու համար քիչ ատենէն պիտի սկսուի ատաղձագործութեան. և ինչպէս գիտութիւններն ու ուսումները, նոյնպէս արհեստները պիտի զարգացնէ ընկերութիւնս մինչեւ որ կարող լինի կատարեալ համալսարանի մը վերածել, և արդէն ընկերութիւնս սոյն վիճակին մէջ աշակերտներէն ընդունած ամսականաց և քաղաքացւոց աջակցութեամբ վարժարանը կառավարելու

թուականութեան մէջ գտնուելով պիտի չ'ուշանայ կարելի եղածին չափ շուտ իւր նպատակին հասնելու համար մեա օրերս մասնաւորապէս մի արժանաւոր անձ ճամբայ հանել ի Կ. Պօլիս, ուր ուսումնական և գրագէտ անձանց հետ տեսնուելով՝ թէ Համալսարանական վարժարանին մէջ աւանդելի ուսմանց ծրագիրը պատրաստել և թէ սոյն ուսմանց համեմատ վարժարանին շէնքին ու ձևերին վրայ խորհել և ընկերութեանս տեղեկագրելու համար. որպէս զի փութայ ընկերութիւնս՝ մինչև որ ինքը համալսարանի շինութեան սկսի, մի ընկերութիւն հաստատել իր նպատակին աջակից, որ պարտաւորի հաստատուն կալուած մունենալ՝ նորա եկամուտով Պօլսէն մեզ ցուցուած ընթացիկ ուսմանց և արհեստներու ծրագրին համեմատ միշտ Եւրոպայի մէջ երկու ուսանող ունենալով մասնագէտ դասատուներ պատրաստելու համար. իսկ համալսարանական վարժարանի շինութեան համար արդէն Պօլիս գընացող անձը ընկերութեանս կողմանէ դուռները անցնելով՝ բարեբար անձանց և դպրոցասէր ժողովրդեան առատաձեռնութեան պիտի դիմէ, որպէս զի ընկերութիւնս այժմէն օրինաւոր երկիր մը գնելով՝ սկսի համալսարանական վարժարանի շինութեան, որով ազգասէր գրագիտաց և խմբագրաց յարդ քարոզած բարձրագոյն վարժարանաց սկզբնաւորութիւն մը կըլլայ և թէ կը փարատի այն թիւր կարծիքը որ՝ անգործի մարդկանց յիմար սկզբունքը եղած է՝ փոխանակ ժողովրդեան աղքատութիւնը փարատելու և նորա ճաշակը կրթելու միջոցներ խորհելու՝ ժողովուրդը աղքատ է, ժողովուրդը այդ տեսակ բաներու ճաշակ չ'ունի, և հետևաբար անկարելի է կը պնդեն, որ ճիշդ կը նմանի գետ մը անցնելու համար նորա ընթացքին հատնելուն սպասելու և կամ ջուրը չմտնել բնաւ՝ մինչև որ լողալ չ'ըսորվի, վասն զի ինչ կնքչանակէ ժողովուրդը աղքատ է կոչել այսպիսի հաստատութեանց համար՝ երբ ականջև կը տեսնենք թէ՝ աղքատ կոչած ազգերնիս կանգնած է անթիւ հոյակապ եկեղեցիներ և վանքեր. մի թէ միլիոնաւոր ծախուք այս նիւթական եկեղեցիներ կանգնող ազգերնիս միայն բանական եկեղեցիներ բազմացնելու կը տանկանայ. և կամ ի՞նչ կը նշանակէ ժողովուրդը դեռ բարձրագոյն վարժարաններ շինել տալու ճաշակ չունենալը. ո՛չ ապաքէն ժողովուրդը նոյնութեան մէջ պահել. մինչդեռ ճշմարիտ է թէ ճաշակի կրթութիւնը և թէ հարստութիւնը վարժարաններէն, միայն օրինա՛ւոր վարժարաննե՛րէն յառաջ կը գան, ուրեմն անտեղի են այն կարծիքները, որ ազգ մը կրթելու համար դրամի կ'սպասեն, իբր թէ՝ Աստուած ազգին թշուառութեան գըթալով՝ երկինքէն զամբիւղով դրամ, ոսկի և արծաթ պիտի իջեցնէ. ահաւասիկ մեր բուն յետադիմութեան պատճառք այդ տեսակ թիւր կարծիքներն են որ զմեզ անգործութեան կը մատնեն. վասն զի գործունեայ ազգերն ու ընկերութիւնք կը սորվեցնեն մեզ թէ՝ ուր որ գործող մարդ կայ հոն դրամական միջոցներն ալ կը դիւրանան։

Ի դիմաց գործադիր ժողովոյ Համալսարանական Ընկերութեան

Ատենադպիր Համբարձում Ճէ-վահիրճեան

Ատենապետ Վարդապետ Փիթեան

ԱԶԴ

Դասք–Դիզի Արամեան երկսեռ վարժարանի տղջկանց ուսումնասարանին համար բնտիր վարժուհի մը և Հայերէն ու Գաղղիերէն դասուց համար ալ օգնական դասատու մը կուզուի զոհացուցիչ ամսականաւ։

Սոյն պաշտօններն ստանձնել ուզողք պարտին ուրբաթ օրերն հոգաբարձութեան ներկայանալ 'ի յիշեալ վարժարանն։

Վարժուհին եթէ կար ու ձև կամ լ ու ձեռագործ գիտէ, աւելի թօշակ պիտի ընդունի։

ԱԶԴ

Ազգ. հիւանդանոցի սեպհական կալուածնե՛րէն Նէտի–Գուլէի դուրսը հիւանդանոցի դէմ գտնուած 25000 քսան և հինգ հազար տունկ կանկառաց և 400 չորս հարիւր քաշ հընձուած բակլայներուն բերքերը ծախու ըլլալով այժմէն կը ծանուցուի արգոյ հասարակութեան, թէ ով որ կուզէ յիշեալ բերքերը ծախու առնուլ թուականէս սկսեալ տասն և մէկ օրուան մէջ պէտք է դիմել հիւանդանոցի գըրասենեակը ի մեծ նոր խան թիւ 49 միջնայարկ, հարկ եղած սակարկութիւնն ընելու համար։

Գործակալ Ազգ. Հիւ.
Ս. Մ. ՀԻՍԱՐԼԵԱՆ

1878 ապրիլ 22
Մեծ Նոր խան թ. 49

ՍԱՐԱՖԻՑԷ

Լոնտրա, 7 մայիս		
Ինկլիզ գօնսօլիտի	95 5/16	
Էօհամը Ա մուժի աշըլըը	8 1/8	
» » գափանըը	8 1/8	
1865 իսթիգրազը	8 3/8	
1869 »	7 7/8	
1871 »	33	
1873 »	7 3/4	
1872 (Պօն տիւ Թրէզօր (Սէրի Ա.Բ.)	13	
Օսմանլը պանգասը	3 7/8	
Ռուսիա իսթիգրազը 1873	75 7/8	
Մըսըր իսթիգրազը պրիւէվիէ	31 1/4	
» իմթիյազլը	55 5/8	

—◦—

Բարիզ, 7 մայիս		
Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 0/0 գ. ք.	109 25	
» » 3 0/0	73 32 1/2	
Էօհամը Ումումի աշըլըը	8 20	
» » գափանըը	8 7 1/2	
65 իսթիգրազը	42	
69 »	39	
73 »	38	
Ռումէլի շըմէնտըֆէր օպլիկասեօն	30 75	
Օսմանլը պանգասը	343 75	
Իթալեա ֆօնտօսու	71 30	
Պուլվարտա էօհամ Ում.	8 07 1/2	

—◦—

Վիէննա, 7 մայիս		
Աճիօ	106	
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիալ	122 60	
Ռումէլի շըմէնտըֆէր	14 50	

—◦—

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՍԸ

Էօհ. Ում. 25 ապրիլ ազշամ գր.	08 33	
Էօհ. Ում. 26 » սապահ աչ.	08 32	
էն եիւքսէք	08 32	
էն աշաղը	08 31 1/2	
Սաաթ 5	08 31 1/2	
Ռումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	29 1/2	
Րէիօր փր.	1 1/2	
Հէվալէսիզ փր.	1	
Ագչէ Փայիսի 0/0	12	
Գարպօն գայմէսի գարիք	9 70	

ԳԱՑՄԷՆԻՆ-ԲԻԱՑԱՍԸ

էն եիւքսէք	285	
էն աշաղը	284	
Սաաթ 5	285 10	
Նիւպիթ գայմէ պարը հիսաբըյլէ	61 10	

ՇԻԹԻՔ ՄԱՆՈՒՆՔ
Ի ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԷ
Երկուշէրեւոյ
ՀՄԱՅԵԱԿ Տ. Վ. ԴԻՄԱՔՍԵԱՆ

Էրմէնիճէ օլուպ վէ 368 սահիֆէտէն իպարէթ օլտուղու հալտէ, կիւզէլճէ թապ իտիլմիշ օլան պու սէյահաթնամէտէ օթուզ իքի գըթա չէհիր վէ գասապալարտա պուլունան Հայլարըմըզըն ահվալ ու ախլագընը նագշ իտիլմիշ օլտուղու կիպի, սայիր էնվայի մալիւմաթտան տախի պահս օլունմուշ օլտուղունտան, վէ պու եօլտա քիթապլար օգումագլըգտա, պաշգա միլլէթլէրէ մախսուս օլան, վէ ալէլխուսուս Մասալտան իպարէթ պուլունան քիթապլարը օգումագլըգտան բէք չօգ զիեատէ իսթիֆատէ իտիլէճէկինտէն, հէրքէսին օգումասընը արզու վէ նասիհաթ իտէրիզ։

Մէզքիւր քիթապ, կէրէք քիթապճըլարտա, կէրէք Հայաստանեայց տըպարանտա, վէ կէրէք Եէնի–Դաբու վէ Գում–Գաբու քիլիսէլէրի բանկալընտա եարըմշար մէճիտիյէյէ սաթըլմագտատըր։

ԼՍԱՐԱՆ
ԸՆԹԵՐՑԱՍԻՐԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
Ի ԹԱՏՐՈՆԻ ԲԱՐԵՍԷՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
յՕրթագիւղ

—

Ն. ԵՐԵԿՈՅԹ
1878 Ապրիլ 26 չորեքշաբթի գիշեր ի ժամ 2

—

ՄԱՍՆ Ա.
ՆՈՒԱԳՔ. — Օր. Նարդոս
ՄԱՐՇ ԹՈՒՆՋԱՅՁԷՐ. — Լիսթ
ԿՐԱՆ ԲՈԼՔԱ ՏԸ ԳՈՆՍԷՐ. — Վալլաս
ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Ց. Եուսուֆեան

ՋՈՒՐ
Բաղադրութիւն և լուծումն. — Յատկութիւնք Տարրագիտական և Բնագիտական. — Դեր Ջրոյ բնութեան մէջ. (Տարրագիտական փորձեր)

—

ՄԱՍՆ Բ.
ՆՈՒԱԳՔ. — Նոյն.
ՔԱՆԱՏԱ ԲՈԼՔԱ. — Մօնթալթօ
ՖՈՒԱՏԻԷ ՄԱՐՇ. — Տէվլէթ

ԲԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. — Հռեթէոս Էֆէնտի Պէրպէրեան

ԳԵՂԵՑԻԿՆ ԵՒ ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏՔ

—

ՏԱՆՈԹ. — Տոմսակները կը ծախուին նոյն երեկոյ ժամը 11էն սկսեալ Թատրոնին մէջ։

ԻԼԱՆԱԹ

ԱԼԻԱ ԳԱՐԵՕԼԱԼԱՐ

Գալաթատա, Ճիզվիթ քիլիսէսի ֆուրունու արգասընտա, եանի հէնտէքտէ եօգուշ պաշընտա վագը ուսթա Վարդանըն 4 նիւմէրօլու ֆապրիգասընտա ալէա եէրլի գարեօլլար եափըլմագտա, վէ էհվէն ֆիաթլա վիրիլմէքտէ օլտուղու կիպի, միւշթէրիլէր հէր ճինսէթլէ մէմնուն իտիլէճէք տիր։

—

Սէրաէը հիւմաեուն հաթթա անպարը իչին ալընաճագ գըրգ պին չէքիեէ գարիպ կիւրկէն հաթապընըն պէհէր չէքիսի ըայիճ ագչէ եւլի իքի ղուրուշտա թալիպլէրի իւհտէսինտէ օլուպ, նիսանը ռումինին եիկիրմի տօգուզունճու ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, թէնզիլի իլէ իթա իտէճէքլէրին եէվմի մէզքիւրէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի։

—

Մաթպախը ամիրէ էրզագ անպարընճա լիւզումի օլան մալիւմ էլ՝ մըգտար Հանեա սապունունուն պէհէր գըյեէսինի մէճիտիեէ եիկիրմի ղուրուշ հիսապըյլա պէշ պուչուգ ղուրուշա իթաէ թալիպ զուհուր իտիպ, իշ պու նիսանը ռումինին եիկիրմի եէտինճի բէնշէնպիհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վիրիլէճէկինտէն, Թէնզիլէն իթա իտէճէքլէրին եէվմի մէզքիւրէ գատար խազինէյի խասսա մէճլիսի իտարէսինէ կէլմէլէրի։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Թ. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթատա Թէնչչէմպիհ-բազարընտա Ն. 41 Իպսի խանընտա

ԵԱՆՂԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTIL INSURANCE COMPANY
ՆՈՐԹՀ ՊԸՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԷՆԹԱՅԼ
Նամ Լօնտրա վէ Էտինպուրկ եանղըն սիկուրթա գումբանեասը

		ինկ. Լր
Ասըլ սէրմաեէ		2,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	250,000	
Եանղըն շիւպհէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	1,040,744	1,290,744
1875 սէնէսինտէ սաֆի քեարը		917,178

NORTHERN
ASSURANC COMPANY
ՆՈՐԹՀԷՐՆ
Նամ Լօնտրա եանղըն սիկուրթա գումբանեասը

		ինկ. Լր.
Ասըլ սէրմաեէ		3,000,000
Էօտէնմիշ սէրմաեէ	150,000	
Եանղըն շիւպհէսինտէն հասըլ օլմուշ իհթիեաթ ագճէսի	380,000	530,000
1875 տէ Սաֆի քեար		351,000

Սահիպ իմզա քէնտուսինին, պալէտաքի իքի սիկուրթա գումբանեալարընըն ՓԻՐԼԷՇՄԻՇ աճէնթօսու նասպ օլունմուշ օլուպ, եանկըն սիկուրթասը իչին չօգ գօլայլըգլար վիրէպիլիր պիր հալտէ պուլունտուղունու, քէնտի պիր չօգ միւշթէրիլէրինէ, վէ խօթանպօլուն բաղպէթլու էհալիսինէ իլան իտէր։

Մէզքիւր գումբանեալար, քէնտի տախիլի նիզամնամէլէրի մուճիպինճէ, սիկուրթաեա թութտուղլարը էպնիյէլէրի, պէյնէլմիլէլ թազմին իտէճէքլէր տիր, եանղըն սիկուրթասը իչին վիրտիքլէրի գօլայլըգլար իլէ պիր չօգ իշ եարմաեա մուգթէտիր տիրլէր։

Շիմտիյէ գատար օլտուղու կիպի, Պէյօղլու վէ Գալաթա վէ Իսթանպօլ վէ Հիւտար չէհիր վէ քէօյլէրտէ եանկըն սիկուրթաեա թութմագտա տըր։

Ֆիեաթ վէ սայիր հէր գըսըմ մալիւմաթ ալմագ իսթէյէնլէրին, Գալաթատա Կիւմիւշ-խանընտա 5 նիւմէրօ մաղազաեա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։

Մէզքիւր գումբանեալարըն աճէնթօսու
Վ. Ռ. ՍՈՒԱՆ